

Nummer 6	15. Marts 1914	63. Aargang
----------	----------------	-------------

„Mormonerne“ og den hvide Slavehandel.

En interessant Brevvexling.

Der findes i Danmark en „Nationalkomitee til Bekjæmpelse af den hvide Slavehandel“. Dens Formand er Oberst Viljefalk, og dens Formaal er, som Navnet antyder, at modarbejde og bekjæmpe den uhyggelige Trafik, der bestaar i at forshyne Lastens Huler rundt om i Verden med Kvinder, som ved gyldne Løster bevidst eller ubevidst loffes ned i Glendigheden. Enhver Bevægelse, der gaar ud paa at standse eller i hvert Fald formindste denne skjændige Trafik, fortjener hele Befolkningens Sympathi og Velvillie, og hvis blot een ung Kvinde om Aaret kunde frelles fra denne frygtelige Skjæbne ved en saadan Forenings Bestræbelser, vilde Arbejdet have lønnet sig.

At Regjeringen er af samme Mening, viser den ved at yde ovennævnte Komitee et Statstilskud, hvilket naturligtvis hendirer Offentlighedens Opmærksomhed paa Foreningens Virksomhed og gjør det nødvendigt, at den aflægger Regnskab for Midlernes Benyttelse og Arbejdets Gang. En saadan „Aarsberetning“ fremkom Komiteen med i November 1913, og den blev omtalt og citeret i næsten alle Landets Blade.

Dette var ganske i sin Orden, hvis blot denne „Aarsberetning“ havde holdt sig til Sandheden og virkelig givet en Beretning om Resultaterne af sin Virksomhed for den hvide Slavehandels Bekjæmpelse, men i Stedet for dette indeholdt den et plumpt Forsøg paa at gjøre de „Sidste-Dages Helliges“ Misionsarbejde ensbetydende med hvid Slavehandel.

Folkethingsmand F. F. Samuelsen, som er et mangeaarigt Medlem af vor Kirke, tog denne Sag op til nærmere Undersøgelse og skrev til Oberst Viljefalk med Anmodning om at fremlægge Beviser for disse Bestyldninger imod vort Folk. Flere Breve udvegledes, uden at Obersten var i Stand til at fremsføre et eneste Bevis, og han undlod tilsidst at svare. Hr. Samuelsen har derefter samlet disse Breve, ladet dem mastifskrive og derefter sendt een Kopi til Justitsministeriet og een til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Vi have indhentet hans Tilladelse til at lade hele denne Brevvevling optrykke i „Stjernen“, og vi ere forvissede om, at den i høj Grad vil interessere vore Læsere.

Den til de ovennævnte Ministerier indsendte Brevvevling lyder saaledes:

I Anledning af, at den danske Nationalkomitee til Bekæmpelse af den hvide Slavehandel i Slutningen af November Maaned 1913 har udsendt sin Aarsberetning for Aaret 1912, hvori der fandtes et Angreb paa „De Sidste-Dages Hellige“, har der fundet følgende Brevvevling Sted mellem mig og Formanden for denne Komitee, Hr. Oberst Viljefalk.

I denne Beretning findes der Side 6 følgende:

„Da der fra mange Sider var indløbet Klage over Mormonuvæsenet, og da man i Komiteen tidligere har haft sin Opmærksomhed henvendt paa den store Fare for sædelig Fordærvelse, som Mormonlæren rummer, har Komiteen i 1912 indgivet et Andragende til Kultusministeriet om, at der fra Ministeriets Side maatte blive gjort Udveje til at hindre den om sig gribende og som Skalkeskjul for Kvindehandel let anvendelige Mormonagitation.“

I samme Beretning Side 10 findes tillige følgende:

„Ogsaa paa den om sig gribende Agitation for Mormonismen har Komiteen i særlig Grad haft sin Opmærksomhed henvendt, thi den rummer de største Farer. Det er konstateret, at flere Hundrede danske Kvinder, især fra Sjælland, af Mormoner ere bortførte til Amerika; det er ligeledes en Bevislighed, at der i en By som Chicago forsvinder flere Tusinde unge Kvinder aarligt uden at efterlade sig det mindste Spor.“

Da denne Beretning, som ogsaa indeholdt en Redegjørelse for Komiteens Arbejde, tillige havde fundet Vej til Dagspressen, sendte jeg Formanden følgende Brev:

Rigsdagen, Kjøbenhavn, den 2den Decbr. 1913.

Hr. Oberst Viljefalk, R. af Dbg. p. p.

Undertegnede har med megen Interesse læst den af den danske Nationalkomitee til Bekæmpelse af den hvide Slavehandel udsendte Beretning.

Der findes paa Side 10 saalydende Udtalelse:

„Ogsaa paa den om sig gribende Agitation for Mormonismen har Komiteen i særlig Grad haft sin Opmærksomhed henvendt, thi den rummer de største Farer. Det er konstateret, at flere Hundrede danske Kvinder, især fra Sjælland, af Mormoner ere bortførte til Amerika; det er ligeledes en Bevislighed, at der i en By som Chicago forsvinder flere Tusinde unge Kvinder om Aaret, uden at efterlade sig det mindste Spor.“

Jeg tillader mig derfor at anmode Dem, Hr. Oberst, som Formand for denne Komitee, om at give mig nogle Oplysninger.

1) Er Komiteen i Besiddelse af Beviser for, at disse flere Hundrede ere bortførte af Mormoner?

2) Og i saa Fald, kunde disse Oplysninger da blive mig tilsendt, eventuelt at jeg kunde se disse paa Deres Kontor?

3) Tillige tillader jeg mig at forespørge, om disse Tusinder af unge Kvinder, der forsvinde i Chicago, ogsaa kan tilregnes Mormonagitationen, da det er noget vildledende, at der staar; istedetfor . som der skulde staa, saafremt Mormonerne ikke har noget med dette at gjøre.

Erbødigt

F. F. Samuelsen,
Folkethingsmand.

Paa dette Brev fik jeg følgende Svar:

Den 3die Decbr. 1913.

Den danske Nationalkomitee til Bekjæmpelse af den hvide Slavehandel.

Hr. Folkethingsmand Samuelsen.

Som Svar paa Deres Brev af 2den d. M. skal jeg tillade mig at meddele, at vi er ved at foretage en nærmere Undersøgelse af Mormonspørgsmaalet, og saasnart den er sluttet, skal jeg meddele Dem Udsaldet.

Med Højagtelse

Axel Viljefalk.

Som Svar herpaa sendte jeg følgende Brev:

Den 6te Decbr. 1913.

Hr. Oberst Viljefalk, R. af Dbg. p. p.

Deres ærede Brev af 3die ds. har jeg modtaget, hvor De meddeler mig, at Foreningen er ved at undersøge Mormonspørgsmaalet, og saasnart den er sluttet, vil De meddele mig Udsaldet.

Jeg vil dog gjerne paa nærværende Tidspunkt anmode Dem om at sende mig nogle Oplysninger angaaende om De har Beviser for, at Mormonerne have drevet hvid Slavehandel og at Mormonerne have bortført flere Hundrede unge Piger fra Sjælland; jeg gaar ud fra, at De, Hr. Oberst, eller Foreningen, maa have saadanne Beviser, thi man

kan vanskeligt tænke sig, at en Forening, som faar 1400 Kr. i Stats-tilskud, kan tillade sig at skrive noget saadant i en officiel Beretning, uden at kunne føre Beviser derfor.

Jeg anmoder Dem derfor, Hr. Oberst, som Formand for Foreningen til den hvide Slavehandels Bekjæmpelse, om at sende mig nogle Beviser for, at Beretningen er i Overensstemmelse med Sandheden.

Erhbødigst

F. F. Samuelsen.

Paa dette Brev modtog jeg intet Svar; jeg sendte da et nyt Brev den 15. Decbr. 1913 saalydende:

Hr. Oberst Viljefalk, R. af Dbg. p. p.

Jeg tillader mig herved at udbede mig et Svar paa mit Brev af 6te ds., hvorved jeg forespørger Dem, Hr. Oberst, som Formand for den hvide Slavehandels Bekjæmpelse, om De er i Besiddelse af Beviser for, at Mormonerne (som i Parenthes bemærket er et Øgenavn, da det virkelige Navn paa dette Samsund er „Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige“), at dette Samsund har drevet hvid Slavehandel, og om Foreningen har Beviser for dette, som staar i Beretningens Side 10 for Aaret 1912, som er saalydende:

„Det er konstateret, at flere Hundrede danske Kvinder, især fra Fjlland, af Mormoner ere bortførte til Amerika.“

De skylber mig et Svar, Hr. Oberst, og naar det hedder i Beretningen, at det er konstateret, maa dette jo dog være ensbetydende med, at det er bevist (at flere Hundrede danske Kvinder ere bortførte), og saa maa det være en let Sag at føre Beviser for blot et Hundrede, eller Halvtreds eller i det mindste en halv Snes af de i Beretningen omtalte flere Hundrede Kvinder, som ere bortførte, og da Beretningen er over 1 Aar gammel og omhandler Aaret 1912 og hvor Foreningen jamme Aar paa Konto af sine Oplysninger angaaende „De Sidste-Dages Helliges“ Deltagelse i den hvide Slavehandel og Bortførelse af flere Hundrede Kvinder til Amerika ifølge Beretningen har henvendt sig til Kultusministeriet med Anmodning om, at dette vilde tage sine Forholdsregler overfor ovennævnte Samsund, ja saa har man Lov til at tro, at der fra Foreningen maa føres Beviser for ovennævnte Bestyldninger imod dette Samsund.

Derfor gjentager jeg min Anmodning, som jeg i Brev af 2den ds. og af 6te ds. har sendt til Dem, og udbeder mig et Svar paa disse mine Forespørgsler; jeg er ikke tilfreds med at læse et Svar i „Aarhus Stiftstidende“ som f. Exempl. det, der findes deri den 13. ds., som tilsyneladende dækker over et Svar.

Det plejer altid at være saaledes, at naar en Rigsdagsmand henvender sig til en eller anden af de Institutioner, der faar Statstilskud,

for at søge Oplysninger om et eller andet, der staar os uklart, da ere disse altid meget beredvillige til at give os alle de Oplysninger, som man ønsker; jeg haaber derfor, at De, Hr. Oberst, som Formand for ovennævnte Forening, vil gjøre det samme overfor mig.

Jeg vilde ogsaa gjerne bede Dem om at sende mig et Exemplar af de forskjellige Aarsberetninger, som findes.

Forventende Deres meget ærede Svar tegner jeg mig
med færdiges Agtelse

J. F. Samuelson,
Folkethingemand.

Den 2den Januar 1914 fik jeg et Brev, dateret den 27de Decbr. 1913, saalydende:

Hr. Folkethingemand Samuelson.

I Anledning af Deres Brev, fremkaldt ved Bemærkningerne om Mormonerne i Komiteens Aarsberetning skal jeg meddele følgende:

Det er muligt, at De har Ret i, at Betegnelsen Mormon er et Ugenavn, men det er imidlertid det, der altid bruges, det, hvorved dette Religionsparti altid betegnes.

Der er baade herhjemme og i Udlandet ingen Tvivl om, at Mormonismen ved sin Være om Flerkoneri m. m. indeholder en sædelig Fare, i det mindste er stærkt stridende mod den almindelige kristne Sædelighedslære. Der er derfor baade herhjemme, i Norge og Sverige og andre Steder i Udlandet sket Henvendelse til Myndighederne om at vaage over den Propaganda, der gjøres for Mormonismen. Komiteen til Bekjæmpelse af den hvide Slavehandel har i den Henseende kun sluttet sig til andre Foreninger, der arbejder for at værne Kvinden mod sædelig Fare.

Der staar ikke i vor Aarsberetning, at Mormonerne er ensbetydende med hvid Slavehandel, men der staar, at Mormonagationen er let anvendelig som Skalkeskjul for Kvindehandel, og dette er almindelig anerkjendt indensfor Nationalkomiteerne.

Der staar ikke i Aarsberetningen, at der i 1912 er bortført over 100 danske Kvinder af Mormoner til Amerika, men dette Tal er naaet ved en Opsummering i en længere Aarsrække, og jeg antager, De selv da vil erkjende dets Rigtighed.

Herved maa vor private Brevvevling om dette Emne betragtes som afsluttet.

Erhødigst

Agel Viljesfalk.

Efter dette sendte jeg et Brev, dateret 5te Januar 1914, saalydende:

Hr. Oberst Viljesfalk, Rid. af Dbg. p. p.

Formand for Komiteen til den hvide Slavehandels Bekjæmpelse.

Jeg har modtaget Deres ærede Brev, dateret den 27. Decbr. 1913, som jeg først fik nogle Dage senere, da det var sendt til Rigsdagen,

som for Tiden har Ferie. De slutter dette Brev med at skrive, hermed maa vor private Brevvegling om dette Emne betragtes som affsluttet, og forsaavidt at De Hr. Oberst virkelig havde besvaret mine 3 Breve, saa kunde jeg give Dem Ret, men De gaar uden om Kjernen i mine Breve, nemlig at bevise, at „De Sidste-Dages Hellige“ drev Kvindehandel, og at fremsøre Beviser for Deres i Beretningen for 1912 sensationsvækkende Oplysninger, at Mormonerne havde bortført flere Hundrede danske Kvinder.

Jeg vidste godt, at det var usandsjærdige Beskyldninger, der var rettet imod dette Samfund, og som De, Hr. Oberst, saa grundigt har erkjendt ved, at De ikke har fremsørt et eneste Bevis for en eneste Bortførelse, medens der i Beretningen staar, at flere Hundrede danske Kvinder ere bortførte til Amerika af Mormoner.

Dette Udsnit i Beretningen for 1912 er skrevet paa en saadan tendentios Maade, at enhver, som læser den, vil faa det Indtryk, at disse flere Hundrede Kvinder ere bortførte i Løbet af 1912, dette Aar, som Beretningen omhandler; nu fortæller De i Deres sidste Brev, at disse flere Hundrede Bortførte er en Opsummering i en længere Aarrække og mener saa, at jeg vil anerkjende dens Rigtighed, nej aldeles ikke, hverken paa et Aar eller i den Tid Kirken har bestaaet, De selv møder jo lige saa fattig paa Beviser, selv om De nu fortolker det, at dette er paa en længere Aarrække. Gjæ heller har jeg faaet noget Svar paa, om det er Meningen, at „De Sidste-Dages Hellige“ skal have Skyld for de i Fortsættelse hermed omtalte flere Tusinde unge Kvinder, der forsvinder aarlig i Chicago; dette maa være Hensigten, thi ellers maatte der absolut have staaet et Punktum, naar en ny Sag skulde omtales, og ikke et Simikolon, hvor der umiddelbart efter Omtalen af de flere Hundrede Kvinder, der ere bortførte her fra Landet, staar: det er ligeledes en Bevislighed, at der i en By som Chicago forsvinder flere Tusinde Kvinder aarlig o. s. v. Og naar De ikke har svaret paa dette, saa maa det vel være ensbetydende med, at Hensigten er den, at det skal forstaas saaledes: at ogsaa disse flere Tusinde unge Kvinder skal skrives paa vor Forsvindingskonto.

Saa, Hr. Oberst, efter dette maa ogsaa jeg indrømme, at videre Brevvegling er overflødig; fra min Side kan den godt være affsluttet, thi grundigere Falliterklæring end den, De har sendt mig i det sidste Brev, kan jeg ikke forvente at faa. De siger faktisk deri, at Komiteen ingen Beviser har og ingen kan skaffe, omendstjondt Beretningen siger, det er konstateret (altsaa bevist, at flere Hundrede o. s. v.) og De har samtidig dermed indrømmet, at Beretningen ikke har noget som helst med Sandheden at gjøre paa dette Punkt, ligesom De dermed maa indrømme, at det er en falsk Fremstilling Komiteen har givet overfor Kultusministeriet, da denne i 1912 indsendte et Andr. om, at der maatte blive gjort Udveje

til at hindre den om sig gribende og som Skalkeskul for Kvindehandel let anvendelige Mormonagitation.

Jeg syntes, den Sag, De arbejder for, Hr. Oberst, er saa god i sig selv, at Komiteen ikke skulde bruge falske Beskyldninger overfor vort Samfund, blot for at Sagen skal komme til at se saa forfærdelig ud som mulig.

Der kunde maaske være al Grund til at kritisere ogsaa andre Ufsnit af Beretningen. f. Expl. Regnskabet og Statstilskudets Anvendelse. Staten har givet et Tilskud af 1400 Kr.; deraf har Sekretæren faaet 600 Kr., Formandens Rejse til Udlandet 490 Kr., Telefon til Frmd. 70 Kr. og Udgifter til et Møde i Kjøbenhavn 155 Kr., ialt 1315 Kr. og der bliver saa kun Resten: 85 Kr. tilbage til selve Formaålet, til at hjælpe de ulykkelige Kvinder, men dette skal jeg ikke komme dybere ind paa, da der er andre, som har sin Opmærksomhed henledet herpaa.

Naar jeg derfor i særlig Grad har henledet min Opmærksomhed paa de før omtalte Ufsnit i Beretningen, saa er det, fordi som De nok ved at jeg er Medlem af dette Kirkesamfund og har været det i over 21 Aar, jeg kjender disse Missionærer, som der sigtes til, jeg har kjendt flere Hundrede af disse Mænd, som ere udsendte, og hvor hver især ofrer et Par Aar eller mere, uden at faa en Øre for deres Arbejde, men maa selv afholde Udgifterne til Rejsen herover, betaler selv deres Ophold her, Kost og Logi o. s. v. og alle disse, som jeg har lært at kjende gennem Aarene, har været gode, retfrafne, hæderlige Mænd, ja, Hr. Oberst, saafremt dette er sandt, hvad jeg skriver, hvilket jeg og mange andre er i Stand til at bevise, saa maa De indrømme mig, at der hører noget mere Tro til at udføre en saadan Mission paa denne Maade, flere Tusinde Mile borte fra deres Hustru, Slægt og Venner og vidende om, forinden de rejser ud, at de vil blive forfulgt og foragtet i Særdeleshed af Præsterne, disse Forsølgere, hvoraf en hel Del sidder lunt inden Døre med en Aarsløn saa stor, at 20 Arbejdersfamilier kan leve deraf.

Derfor, havde der staaet en Præst som Formand for Komiteen, ja saa havde Sagen været en anden, thi der er ikke skrevet mere i Beretningen, end hvad vi ere vante til fra D'hrs. Side, de fleste af disse ere Mormonhadere og derfor fremstiller os og vor Lære i en falsk Belysning, men da det er Dem, Hr. Oberst, der staar som Formand, saa har De Hovedansvaret og burde ikke have ladet Dem paavirke af Præsterne, enten af disse, der staar indensfor eller udenfor Komiteen, som det efter min Mening ser ud til, at De har gjort, jeg tror ikke, De selv kunde skrive saaledes, fordi De temmelig sikkert ikke kjender noget til dette Samfund, som De har lagt Navn til at tilhøre med ganske usandsfærdige Beskyldninger; det eneste, De rimeligvis har hørt om „De Sidste-Dages Hellige“, er: at de lever i Flerkoneri.

(Fortjættes Side 91.)

Søndag den 15. Marts 1914.

Afholdelse af Møder kan ikke forbydes.

For nogen Tid siden nægtede Herredsfogden i Odder to af vore Missionærer at afholde et offentligt Møde i denne By, ikke fordi de vare Revolutionister eller Anarkister, men fordi de vare „Mormoner“. Naar Møder skulle afholdes i By eller paa Land, er det rigtigt at indhente Øvrighedens Tilladelse, hvor denne ikke allerede have. Vi som et Folk anerkjende Landets Øvrigheder allevegne og vise Statens Embedsmænd den behørig Respekt. Der er vistnok en Lov, som paabyder Alle, der ønske at afholde offentlige Møder, at erhverve Politiets Tilladelse, og denne Lov respektere vi. Danmark har Religions- og Talefrihed, og kun saadanne Møder, der ere af en lovstridig, oprørst og samfundsfarlig Natur eller forstyrre den offentlige Fred og Sikkerhed, kunne forbydes. Ovennævnte Herredsfoged forbød imidlertid De Sidste-Dages Hellige at holde Møde, ikke fordi deres Møder er ulovlige, men fordi de ere „Mormoner“. Paavirket af sit „Mormonhad“ eller af Stedets Præster overstred han sin Embedsmyndighed og nægtede Tilladelsen.

De to Missionærer vare Udlændinge og ukjendte med Landets Skikke og Vedtægter, hvorfor de ikke protesterede imod denne Politimands Kjenndelse, men Folkethingsmand Samuelson fik Nys om Sagen, og med vanlig Energi og Uforsærdethed indberettede han denne Politimesters Handlemaade til Landets øverste Myndighed, Justitsministeriet, og modtog et af Justitsminister Zahle understrevet Brev, af hvilket det fremgaar, at Herredsfogden ingen Ret havde til at nægte Tilladelsen, og at han havde undskyldt sig med Udflugter.

Vi hidsætte her en af de til Justitsministeriet fremsendte Skrivelser vedrørende denne Sag og Ministerens Svar derpaa:

Til

Justitsministeriet.

Hr. Departementschef Schrøder.

Undertegnede, der den 20. Januar 1914 indsendte en Skrivelse til Hr. Justitsminister Zahle angaaende Herredsfogden i Odder, der havde nægtet „De Sidste-Dages Hellige“ at afholde et offentlig Møde i Odder, tillader sig herved, da jeg i personlig Samtale med Dem Hr. Departementschef, for nogle Dage siden erfarede, at der i meget nær Fremtid kan ventes et officielt Svar fra Ministeriet at anmode Dem om at vente nogle Dage med dette Svar.

Jeg vilde nemlig gjerne have Lov til, forinden Svaret fra Ministeriet afgives, at fremsende en Afskrift af en Brevveksling, som har fundet Sted imellem mig og Formanden for Komiteen til den hvide Slavehandels Bekæmpelse, Hr. Oberst Vilsefalk.

Da jeg var oppe i Ministeriet for nogen Tid tilbage, fik jeg Vejledning til at fremsætte mit mundtlige Bidragsbyrd angaaende „De Sidste-Dages Hellige“, og denne Brevveksling, som jeg tillader mig at fremsende, er en skriftlig Procedure, en Dokumentation af, at disse Bestyldninger, som er fremsat overfor Ministeriet fra ovennævnte Komitee, ere grundløse, falske Bestyldninger overfor dette Samfund, Bestyldninger, som jeg har krævet Bevisførelse for, men som denne Komitee i deres Svarskrivelse til mig har erkjendt, at de ikke har et eneste Bevis for „De Sidste-Dages Hellige“s Vortførelse af unge Kvinder, men at Komiteen paa Kants af disse falske Bestyldninger indgik til Ministeriet med et Andragende om at foranledige, at vore Missionærer bleve udstviste af Landet.

Denne Komitee har faaet 1400 Kr. i Statsstilfud, hvoraf Sekretæren har faaet 600 Kr., Formandens Rejse til Udlandet 480 Kr., Formandens Telefon 70 Kr., et Møde i Kjøbenhavn 155 Kr., ialt 1315 Kr.; der bliver saaledes 85 Kr. tilbage til selve Formaålet at frelse de uheldige Kvinder. I Sandhed en flot Anvendelse af Statens Midler, ja Komiteen kan godt have uendig at bruge andre Midler til at smykke Sagen med, men K. har været lidt uheldig i Valget af Midler, naar den har taget „De Sidste-Dages Hellige“ som Stræmmebillede.

Denne Brevveksling, som jeg nu vil mæstinskrive, vil jeg gjerne bede Hr. Departementschefen om at gennemlæse og opbevare i Justitsministeriets Arkiv, saaremt der oftere skal blive rettet Angreb af den Art imod „De Sidste-Dages Hellige“s Kirkesamfund.

Erbedigt

F. F. Samuelson,
Folkethingsmand.

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, den 21. Februar 1914.

Brev Nr. 2919
Journal Nr. P--494

I Anledning af den af Hr. Folkethingsmanden hertil indsendte Besværing over, at Politimesteren i Hads Herred skal have nægtet 2 Mormonmissionærer at afholde offentligt Møde i Odder, skal man efter stedfunden Brevveksling med Amtmanden over Aarhus Amt til behagelig Efterretning meddele, at Politimesteren i Hads Herred i en over Sagen afgiven Erklæring har oplyst, at han kun har udtalt, at Tilladelse til saadanne Møders Afholdelse ikke kunde faas hos ham, samt at der ikke

fra Politiets Side er foretaget noget, sigtende til at forhindre eller forbyde Mødernes Afholdelse.

Justitsministeriet har derefter fundet sig foranlediget til at lade Politimesteren anmode om i fremtidige Tilfælde at benytte en klarere Udtryksform. Bahlé.

Til

Hr. Folketingsmand F. F. Samuelson,
Marcelisvej 7,
Aarhus.

Missionsnyheder.

Ankomst. Følgende Brødre ankom til Kjøbenhavn den 4. Marts 1914 for at virke i den skandinaviske Mission: Joseph O. Christensen fra Sugar City, Idaho, og Christian M. Sørensen fra Koosharem, Utah.

Besikkelse. Joseph O. Christensen er beskikket til at virke i Bergens Konference og Chr. M. Sørensen til at virke i Aarhus Konference. Lokalældste Peter Johansen fra Kjøbenhavn er kaldet til at virke i Missionsens Tjeneste i Scandinavien og er beskikket til at arbejde i Kristiania Konference.

Afløsning. Ældste Robert H. Sørensen, som i noget over to Aar har virket i Kjøbenhavns Konference, er løst med Tilladelse til at rejse hjem. Han forlod Kjøbenhavn den 13. Marts og forlader Liverpool den 18. med Dampskibet „Virginian“.

Indvielsen af Forsamlingshuset i Trondhjem.

Som det vil være „Stjernen“s Læsere betjendt, lykkedes det os for kort Tid siden at erhverve en Eiendom i Trondhjem, Norge. Efter at der var foretaget nogle nødvendige Reparationer og Døbefonten installeret, var Alt rede til Bygningens Indvielse. Denne foregik den 8de Februar 1914 Kl. 3 Efterm. ved en Gudstjeneste, hvor Missionspræsident Martin Christophersen og alle de i Konferencen virkende Ældster vare tilstede.

Mødet aabnedes med Salmen: „Fader vor i Himlen“. Bøn af Ældste Abel M. Poulsen, hvorefter Salmen: „Hvad var skuet udi Himlen“ blev assungen.

Konferencepræsident James C. Bolander bød de Tilstedeværende Velkommen, hvorefter Præs. Christophersen talte til Forsamlingen. Han

udtrykte sin Glæde over, at de Hellige i Trondhjem nu endelig efter saa mange Vanskeligheder vare i Stand til at kunne dyrke Gud i deres egen Bygning. Han omtalte Indvielsen af Forsamlingshusene i Kristiania og Bergen, som han havde haft den Glæde at overvære, og gav en Skildring af de Besværligheder, der havde været forbundne med at erhverve en Ejendom i Trondhjem. Han roste Ældsterne og de Hellige for deres Hjælp til, at dette nu var naaet, og meddelte, at der var tillagt Menigheden i Trondhjem henimod 1500 Personer, siden Evangeliet blev forkyndt der; et endnu større Arbejde vilde blive udført i Fremtiden og Mange bragte til Sandhedens Erkjendelse.

Koret sang Salmen: „O, min Fader, Du, som throner“, hvorefter Indvielsesbønnen blev opsendt af Præsident Martin Christophersen.

En Sang, skreven af Br. Gustav G. Risan i Dagens Anledning, blev affungen af Koret, hvorefter Ældste Abel Poulsen oplæste to Digte af Søster U. E. Moe og Søster Laura Sommervold, ligeledes skreven i Anledning af Indvielsen.

Br. P. J. Carlsen, Formand for Kirkens Ejendoms-Komitee, gav derefter en kort Rapport over de nærmere Omstændigheder ved Rjøbet af Ejendommen. Han omtalte det første „Mormon“-Møde, som han overværede, og udtrykte sin Glæde over, at de Hellige nu kunde mødes i deres egen Sal.

Br. John Dien fremstod derefter og udtalte sine Følelser samt bar sit Vidnesbyrd om Sandheden. Br. Frederik Haugan bar ligeledes sit Vidnesbyrd og bad, at denne nye Bygning i Sandhed maatte blive et Herrens Hus og alt Ondt være bortfjernet derfra. Disse to Brødre ere Medlemmer af Ejendoms-Komiteen.

Præs. Bolander gjorde nogle saa Slutningsbemærkninger, hvorefter Præs. Christophersen meddelte, at Præs. Bolanders Missionstid nu var tilende, hvorfor det var nødvendigt at løse ham. Ældste James C. Bolander blev derefter løst fra at præsidere over Trondhjems Konference og Ældste Abel M. Poulsen foreslaaet som hans Efterfølger, hvilket enstemmigt vedtoges.

Mødet sluttedes med Salmen: „O, Du Zion i Vest“. Taksigelse af Ældste Lawrence Hansen.

„Marmanerne“ og den hvide Slavehandel.

(Fortsat fra Side 87.)

Og saa er Sandheden den, som selvsølgelig ogsaa enhver Præst veed eller burde vide, at der er intet Religions-samsund, der holder saa strengt paa Moralen, som netop dette Samsund. Forholdene ere saaledes: at der aldrig i de cirka 64 Aar, som denne Lære har været forkyndt her i Landet, har været lært, eller praktiseret Slaveri; og det er over

20 Aar siden dette blev forbudt i Utah at indgaa polygamist Ægteskab, og Landets Straffe ere meget strænge for Overtrædelse af denne Lov. Herhjemme veed enhver Præst, at naar de fortæller deres Medmennesker om vor umoraliske Være, da ophidser de Befolkningen imod os. Disse maa vide, at det modsatte er Tilfælde, idet Overtrædelse af det 6te Bud indenfor vor Kirke har Udeltukkelse af Kirken til Følge, og at der i de sidste 2 Aar kun er født 1 Barn udenfor Ægteskab blandt „De Sidste-Dages Hellige“ i hele Kongeriget Danmark, medens De samtidig veed, at dette ikke tages saa nøje indenfor Folketirken; Statens statistiske Aarbog for 1912 Side 6 fortæller os om, at der alene i Kjøbenhavn gennemsnitlig i de 5 Aar 1906—10 ere fødte udenfor Ægteskab, af levende-fødte 25,9 pct. og af dødsfødte 34,2 pct. altsaa i Kjøbenhavn fødes hvert 3die og 4de Barn udenfor Ægteskab; nu kan der siges, at ikke alle tilhører Folketirken, og dette er rigtigt, men ifølge samme Statistik findes det oplyst, at af samtlige Troessamfund i Kjøbenhavn er der 96½ pct. indenfor og 3½ pct. udenfor Folketirken; dette beviser, at Herkoneriet og Overtrædelse af det 6te Bud er et meget fremherskende Princip indenfor Folketirken; medens dette Samfund som bliver beskyldt derfor, udelukker et saadant Medlem af sin Midte.

Nu, Hr. Oberst, vil jeg overlade til Dem selv at dømme i denne Sag, jeg har nu baaret mit Bidnesbyrd om, hvad jeg kjenner til dette Samfund, som paa en uhæderlig Maade er bleven angrebet i Deres Beretning, et Bidnesbyrd om disse Missionærer, som ifølge Deres Beretning skulde være nogle rene Umennesker, og De kommer til at lade dette Bidnesbyrd staa, ingen kan omstøde dette.

Der er nogen Forskel paa, at min Argumentation er bilagt med Beviser, hentede fra Statens statistiske Bureau, medens Deres eller Komiteens Beskyldninger imod dette Samfund, som jeg tilhører, ere byggede op paa Usandsjærdighed og Bagvaskelser, som maaste ere fortalte saa mange Gange, at Bedkommende selv tror paa det, men uden at fore et eneste Bevis for disse grove Beskyldninger, der ere rettede imod „De Sidste-Dages Hellige“.

En stor Del af Præsterne har forfulgt dette Samfund i alle de Aar, der har været Missionærer i Danmark, da de første kom hertil i 1850, henvendte en Deputation af disse hellige Mænd sig til Kong Frederik den Syvende og anmodede ham om at jage disse Mormonmissionærer ud af Landet, Kongen svarede: at dette vilde han ikke, men, sagde han: J har jo Bibelen, dette er Eders Baaben, og kan J ved Hjælp af dette Baaben drive disse Missionærer ud af Landet, har jeg intet derimod.

Jeg antager, Kultusministeriet, eventuelt Kongen, vilde give det samme Svar; man kan vanskeligt tænke sig, at Religionsfriheden skulde blive indskrænket efter disse 64 Aars Forløb for et Samfund, der lever

paa Lovlighedens Grundlag, og dette kan hverken Minister eller Kongen gjøre, men dertil kræves Rigsdagens Samtykke.

Men Præsterne har aldrig brugt dette Vaaben overfor „De Sidste-Dages Hellige“, Bibelen vil Dhr. aldrig benytte i en Diskussion, men kun benytte gamle Ammestuehistorier, gamle Opkog og Opdigt, om hvor forsærdeligt et Liv der levedes derovre i Utah og de Stater, hvor „De Sidste-Dages Hellige“ bo; disse Historier ere altid i Strid med de faktiske uheldede Oplysninger, man faar gjennem de Folk, som have foretaget Studierejser derover for at undersøge Forholdene, og som have afslagt Besøg og boet derovre i Utah og andre Steder, hvor de bo.

Jeg vil nu slutte dette mit lange og muligvis sidste Indlæg i denne Sag, dette er blevet noget længere, end jeg havde tænkt mig, da jeg begyndte Brevet, men jeg syntes, det var nødvendigt, for at De, Hr. Oberst, som Formand for den danske Nationalkomitee til Bekæmpelse af den hvide Slavehandel kunde faa et lille Indblik i Sagen set fra min Side og i nøje Overensstemmelse med Sandheden, jeg betragter mig selv som Parthaver i Sagen, jeg har ingen Mandat til at skrive paa Menighedens Vegne, men da Missionærernes Ophold i Reglen kun varer 2—3 Aar, og da disse har amerikansk Borgerret, faa føler jeg mig som hørende til de mere faste bosiddende Medlemmer.

Erhbødigst

F. F. Samuelsen,
Folketingsmand.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Da der nu snart er gaaet 2 Maaneder, siden jeg sendte det sidste Brev, ser det ud til, som om jeg ikke hører mere fra Komiteen.

Dette er et Bidnesbryd til mig og maa være til enhver, at der ikke findes et eneste Bevis af de flere Hundrede Bortførelser, der i Følge Marsberetningen for 1912 har fundet Sted af Mormoner.

Og da det er paa Konto af disse falske Beskyldninger, at denne Komitee i 1912 har henvendt sig til det høje Ministerium for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Anmodning om, at der maa blive taget Forholdsregler imod dette Samfund, derfor anmoder jeg Ministeriet om, at denne Brevveksling maa blive vedlagt det af Komiteen i 1912 indsendte Andragende.

Erhbødigst

F. F. Samuelsen.

Kjøbenhavn, d. 23de Februar 1914.

— Vøst ikke dig selv op ved at trække en anden ned, Du vil derved kun selv tabe Jodfæstet og styrte ned, og dit Fald vil blive meget større end den andens.

Hvorledes Lykke opnaas!

Dette er et Gmne, som burde interessere alle Mennesker paa Jorden; thi Lykke er utvivlsomt Noget, ethvert menneskeligt Væsen higer efter. Naar der spørges: „Hvad er sand Lykke?“ da kunne vi svare: „Det er Overbevisningen i vort eget Indre om, at vi altid have handlet rigtigt ifølge det Lys og den Kundskab, vi have om Sandheden, og at vi have højt Mod og Kraft til at overvinde Fristelserne.“ Et Menneske maa, for at kunne komme i Besiddelse af den højeste Lykke, have erhvervet sig en rigtig Forstaaelse af Sandheden og have Villiestyrke nok til at leve i Overensstemmelse med den Kundskab, han besidder; thi Kundskab er en Forbandelse, hvis den ikke benyttes eller den misbruges, og vil da kun bringe sin Gjernmand Sorg og Glendighed, men dersom vi leve vort Liv i Overensstemmelse med den, giver den os den største Lykke.

Vi have lært, at Herrens Herlighed er Intelligens, og at han har opnaaet denne høje Grad af Fuldkommenhed ved at adlyde Lov. Han har udviklet sig under Loven, indtil han nu er Universets Herster og vore Aanders Fader. Han er vor himmelske Fader; han elsker os og har Omsorg for os ligejom vore jordiske Forældre. Han giver os Visdom og Kundskab ligesaa hurtigt, som vi gjøre os værdige til at modtage dem og ere i Stand til at gjøre Brug af dem, og han straffer os, naar vi ere uhydige mod de Love, som han har givet os, og naar vi misbruge den Kundskab, vi have modtaget.

I vor Herre og Frelser Jesus Kristus have vi Idealet paa menneskelig Fuldkommenhed. Han erklærede, at han var „Bejen“ og „Livet“, samt at han var „Verdens Lys“. Han fødtes og opvogede under smaa og fattige Forhold, men blev dog snart bekjendt med sin store Mission som Verdens Lovgiver og Frelser. Han levede et saa fuldkomment Liv, at Erindringen hos ham om hans Forudtillværelse ikke kunde holdes skjult hos ham. Han havde Kundskab om den Herlighed, som han havde hos Faderen, før han kom her paa Jorden. Dette fremgaar meget tydeligt af den Bøn, som han opsendte til Faderen lige før sin Korsfæstelse, og hvori han siger: „Men dette er det evige Liv, at de kjende Dig, den eneste sande Gud, og den Du udsendte, Jesus Kristus. Jeg har herliggjort Dig paa Jorden ved at fuldbyrde den Gjerning, som Du har givet mig at gjøre. O Fader! herliggjør mig nu hos Dig selv med den Herlighed, som jeg havde hos Dig, før Verden var.“ (Joh. 17 : 3—5.) Her ser vi, at hans Kundskab om Gud og om sin egen Forudtillværelse hos ham tistyndede ham til at fuldføre sin Mission til Punkt og Prikke, saaledes at han kunde vende tilbage til sin Fader og modtage af hans Herlighed. Hans Mission bestod i at frelse Menneskeslægten fra Dødens og Gravens Baand og give evigt Liv til alle dem, som ville adlyde Evangeliets Principper.

Afkydelsen og Efterlevelsen af hans Værdomme vil sætte os i Stand til at kjende Gud, og jo bedre vi efterleve de Love, som Kristus har givet os, des bedre ville vi kunne forstaa Gud og vor egen Fremtids-skjæbne. Jo større vor Kundskab om Guds Henfigter er, des mere Ihærdighed ville vi udvise i vor Stræben efter at bringe vort Liv i Harmoni med denne Kundskab, og jo mere vi indrette vort Liv efter vor Kundskab om Sandheden, des lykkeligere ville vi være. Vi ere ullykkelige i samme Forhold, som vi undlade at gjøre den rigtige Brug af den Kundskab om Sandheden, som vi ere i Besiddelse af.

Heraf kunde Nogen maaste drage den Slutning, at jo mindre Kundskab vi besidde, des mindre vil vort Ansvar være. Ganske rigtigt; men vi ere underrettede om, at vi ikke kunne blive frelst i Uvidenhed. At blive frelst er at blive hævet over Synden; men hvor Fristelsen ikke kan paavirke os, og eftersom Herrens Herlighed er Intelligens, maa han, som strider imod Gud, nemlig Djævelen, have gjort det til sin Opgave at holde Menneskene i Uvidenhed. Helvede maa derfor være en Tilstand af Uvidenhed og Glendighed; thi jo mere Kundskab vi erhverve, des mere blive vi delagtige i af Guds Herlighed, og des nærmere komme vi til fuldkommen Lykke.

Sand Kundskab er uforgjængelig, og Naaden, hvorpaa den forøges, er ved at give den til Andre. Der er stor Forstjæl paa verdslige og himmelske Rigdomme. Naar vi give Penge eller andre jordiske Ting bort, stille vi os ved dem; men naar vi give Kundskab eller himmelske Rigdomme til Andre, forøge vi det, som vi allerede have. Lad os derfor anbringe vore Midler der, hvor de give det højeste Udbytte; den Kundskab, der meddeles til Andre, giver altid den højeste Dividende.

Vi behøve ikke at vente med at være lykkelige, thi vi have sikret os det evige Liv. Vi kunne blive lykkelige i den Tilværelse, hvori vi nu befinde os, ved at leve op til det bedste, der er i den — det, som ifølge Herrens Ord er det bedste — og ved at underkaste os de rette Forhold i denne Verden i Stedet for at prøve paa at faa Forholdene i Verden til at indrette sig efter os.

Ved at give det bedste, vi have, til Verden og ved at hjælpe Andre at blive lykkelige blive vi selv lykkelige, naar vi se Følgerne af vore Handlinger, og hele Verden vil blive smuk i vore Dine; thi vi have lært vort Dje at se det skønne og gode, og vi overlade det daarlige og slette i Verden til dem, der ynde det. Hvilket vil Du vælge? Spørg Dig selv.

»Millennial Star«.

Tankesprog.

Alt, hvad vi have i Verden, er hvad vi give bort, og jo mere Godt vi give bort, des mere Godt have vi. Elbert Hubbard.

— Der er tre Grunde for, at en Dreng eller Mand ikke burde bruge Tobak: 1) Det er imod Herrens Raad, 2) det er et Tab af Penge og kostbar Tid, og 3) det har en meget stadelig Indflydelse paa hans syfiste Legeme. Jeg vil ikke tage Hatten af for en Mand, der patter paa en Pipe, en Cigar eller en Cigaret. Jeg synes, at Rygeren burde gøres til Skamme og foragtes af alle Mennesker. Joseph F. Smith.

Missionærernes Rapport for Februar 1914.

Konferencepræsident	Konference	Total Missionærer	Skrifter omhandlede	Bøger omsatte	Fremmedes Huse besøgte	Evangeliske Samtaler	Møder afholdte	Tabte	Ordinerede	Døgnbesøgende
William Jensen	Nalborg	11	7879	117	3382	250	72	1	1	1
Peter S. Sørensen	Narhus	16	15089	109	7408	390	115	3	5	
Jesse S. Nielsen	Kjøbenhavn	15	13669	734	6876	157	98	2		
Ole Andersen	Bergen	11	6543	213	3799	346	90			
C. W. Nielsen	Kristiania	13	7667	326	2255	310	103	2		
Abel M. Poulsen	Trondhjem	9	813	10	437	184	43			
Totalsum for Missionen		75	51660	1509	24157	1637	521	8	6	1

Kristiania Skrifteforen.: 1144 Skrifter omdelte, 599 Huse besøgte.

Ovenstaaende Rapport for Februar viser, at det største Arbejde gennemsnitlig pr. Missionær er udført i følgende Konferencer:

1. Skrifter uddelte.

1. Kjøbenhavns Konf. 976, 2. Narhus Konf. 943.

2. Bøger omsatte.

1. Kjøbenhavns Konf. 52, 2. Kristiania Konf. 25.

3. Fremmedes Huse besøgte.

1. Kjøbenhavns Konf. 483, 2. Narhus Konf. 463.

4. Evangeliske Samtaler.

1. Bergens Konf. 31, 2. Narhus Konf. 24.

Indhold:

„Mormonerne“ og den hvide Slavehandel	81	Indvielse af Forsamlingshuset i Trondhjem	90
Redaktionelt:		„Mormonerne“ og den hvide Slavehandel	91
Afholdelse af Møder kan ikke forbydes	88	Tankeprog	93, 95
Missionærnyheder	90	Hvorledes Lykke opnåes!	94
		Missionærernes Rapport	96

Udgivet og forlagt af Martin Christophersen, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Print hos F. G. Bording (S. Petersen.)